

OBNOVA NÁVŠTĚVNICKÉ INFRASTRUKTURY V NPR JIZERSKOHOŘSKÉ BUČINY

Jizersko-ještědský horský spolek

sídlo: Nerudovo náměstí 108/1, 460 01 Liberec 1

IČ: 651 003 52

zastoupená Leošem Vašinou

tel: 724 754 730

email: horskyspolek@volny.cz

web: www.horskyspolek.cz

Nadace pro záchranu a obnovu Jizerských hor

sídlo: Vaňurova 465/20, 460 01 Liberec 3

kancelář: Matoušova 453/21, 460 01 Liberec 3

IČ: 467 460 30

zastoupená Mgr. Ondřejem Petrovským, ředitelem

tel: 605 701 503

email: jizerky@ecn.cz

web: jizerky.ecn.cz

bankovní spojení: 346 35 88/0300

DUBEN 2016

Území Libereckého kraje je oblastí s největším podílem zvláště chráněných území v České republice, a to pro jeho morfologickou různorodost, která diferencuje a vytváří vysokou míru biologické rozmanitosti a pestré spektrum krajinných oblastí se specifickými přírodními a kulturními hodnotami.

Nezbytným předpokladem poznání hodnot území Libereckého kraje, a to zejména jeho hodnot přírodních a kulturních, je jejich ochrana a následná interpretace, zahrnující i osvětu, díky které by se mělo předejít nežádoucí devastaci těchto kvalit regionu. Atraktivní interpretace a fungující návštěvnická infrastruktura by měly být vhodnými předpoklady rozvoje šetrného cestovního ruchu.

Národní přírodní rezervaci (NPR) Jizerskohorské bučiny tvoří rozsáhlý komplex smíšených, převážně bukových lesů přirozeného charakteru, který v sobě skrývá nejcenější lesní porosty v Jizerských horách. Acidofilní bučiny na balvanitých svazích jsou doplněny v hlubokých údolích potoků klenovými bučinami a na skalních výchozech ve vyšších polohách jeřábovými smrčínami. V lesích lze nalézt celou řadu chráněných druhů rostlin a živočichů.

JAKÉ JSOU PŘÍČINY PROBLÉMU?

Stávající turistické stezky vedoucí NPR Jizerskohorské bučiny jsou v technicky špatném stavu: vyskytují se zde obtížně překonatelné stupně a výmoly, místy i zamokřená místa. Svodnice a povalové chodníky jsou dožilé, povrch cest je místy neschůdný. Zároveň **jde o turisticky velmi atraktivní oblast**, celoročně navštěvovanou a využívanou k různé volnočasové i sportovní činnosti (pěší turistika, cyklistika, orientační běh apod.). V řešeném území jde o turistické stezky pro pěší turistiku.

Návštěvníci vyšlapávají cesty kolem neschůdných míst, někdy se vyskytuje i několik alternativních tras na jednom úseku. Dochází tak k rozšiřování prostoru cenného ekosystému bukového lesa, který je člověkem negativně ovlivněn.

JAKÝ PROBLÉM PROJEKT ŘEŠÍ?

Projekt je zaměřen na usměrnění návštěvníků ve zvláště chráněném území - NPR Jizerskohorské bučiny (součást CHKO Jizerské hory), a to v **lokality Poledník a údolí Bílého Štolpichu**. Současný stav turistických stezek v těchto lokalitách je příčinou vzniku alternativních stezek, rozšiřování sešlapávaného prostoru a zvyšování nežádoucího antropomorfního vlivu na stále větší část velmi cenného území, které požívá nejvyššího stupně ochrany.

PROJEKT JE ZAMĚŘEN NA DVĚ LOKALITY:

Poledník: úprava značené turistické stezky v délce cca 1132 m - výměna 5 ks dřevěných svodnic, 79 ks dřevěných stupňů, 24 dubových povalových chodníků, úprava povrchu cesty, narovnání kamenů a vybudování kamenných stupňů v délce úseku cca 323 m.

Údolí Bílého Štolpichu: úprava značené turistické stezky v délce cca 1132 m - výměna 4 ks dřevěných svodnic, 3 ks kopaných svodnic, 29 ks dřevěných stupňů, 108 dubových povalových chodníků, úprava povrchu cesty, narovnání kamenů v délce cesty cca 436 m.

CO JE CÍLEM PROJEKTU?

Cílem projektu je zajištění lepší péče o území národní přírodní rezervace, a to úpravou pěších turistických cest a omezení vlivu člověka na území.

Bude **upraveno a nově technicky vybaveno celkem 2,264 km značených stezek pro pěší** v lokalitách Poledník a údolí Bílého Štolpichu v NPR Jizerskohorské bučiny. V silně navštěvované oblasti CHKO Jizerské hory tak dojde k omezení antropomorfního vlivu - rozšiřování sešlapávaného prostoru a vzniku dalších alternativních stezek, který je příčinou znehodnocování území.

Projekt „**Obnova návštěvnické infrastruktury v NPR Jizerskohorské bučiny**“ je v souladu s Plánem péče o NPR Jizerskohorské bučiny Rozsah úprav byl během zpracování dokumentace konzultován se zástupci Lesů české republiky, s.p. a Správou Chráněné krajinné oblasti Jizerské hory.

JAKÉ ZMĚNY JSOU V DŮSLEDKU PROJEKTU OČEKÁVÁNY?

Dojde k usměrnění pohybu návštěvníků, kteří budou volit pohodlnější - upravenou část stezky a přestanou využívat alternativní obchůzně trasy. Tím se sníží negativní vliv na území a **dojde ke zlepšení dosud nevhodně zatěžovaných částí cenných lokalit.**

V důsledku projektu se taklepší péče o velkoplošné chráněné území a kvalita návštěvnické infrastruktury.

DOBA REALIZACE PROJEKTU

Zahájení realizace projektu závisí na průběhu výběrového řízení a následných administrativních procedur. Za příznivých okolností lze předpokládat zahájení prací na některých dílčích částech – již na přelomu jara a léta 2016. Záviset bude též na klimatických podmínkách, které jsou v oblasti Jizerských hor obtížně předvídatelné. Celý projekt by měl být **dokončen nejpozději do konce roku 2017.**

LOKALIZACE PROJEKTU V CHKO, ZCHÚ, EVL ČI PO

Všechny zájmové lokality se nachází v severozápadní části Jizerských hor na rozhraní území obcí Oldřichov v Hajích, Raspenava a Hejnice mimo jejich zastavěná území. Projekt je realizován v **I. a III. zóně CHKO Jizerské hory** a v **Národní přírodní rezervaci Jizerskohorské bučiny**. Území je dále součástí **Evropsky významné lokality Jizerskohorské bučiny (CZ0510400)** a **ptačí oblasti Jizerské hory (CZ0511008)**.

Lokalizace podle katastru nemovitostí

<i>Dílčí část projektu</i>	<i>Katastrální území</i>	<i>Parcela - číslo</i>	<i>Parcela - podlomení</i>	<i>Výměra parcely (ha)</i>	<i>Druh</i>
1 = Úprava stezky přes Poledník	Oldřichov v Hájích	1740	17	525,4085	lesní
2 = Úprava stezky údolím Bílého Štolpichu	Hejnice	1224	6	332,8636	lesní
	Hejnice	1226		4,6545	lesní
	Hejnice	1335		0,4793	ostatní
	Hejnice	1368		0,7852	vodní

DÍLČÍ ČÁSTI PROJEKTU**1. Úprava stezky přes Poledník**

Dotčené pozemky: p.p.č. 1740/17 v k.ú. Oldřichov v Hájích.

Bude upraven úsek zeleně značené turistické stezky délky cca 1132 m. Kompletně budou obnoveny dubové povalové chodníky, stupně a svodnice na turistické stezce přes vrchol Poledníku, v úseku cca 323 m bude upraven povrch cesty, narovnány kameny a vybudovány kamenné stupně.

Celková délka chodníků: 8 m chodníku šíře 1 m, 16 m chodníku šíře 0,8 m. Průběh obnovy: na trámy z dubového dřeva o rozměrech 140x100 mm budou kovovými hřebíky přibity dubové fošny o šířce 1000 mm a tloušťce 50 mm. U varianty chodníku šíře 1 m budou trámy pokládány podélně a příčně na ně budou ukládány fošny, u varianty chodníku 0,8 m budou trámy kladeny napříč v osové vzdálenosti 1 m a přes ně budou podélně ukládány fošny délky 1 m.

Svodnice budou provedeny z dubových trámů rozměru 140x100 mm, délky 1 - 1,5 m. Budou zajištěny minimálně 2 ks armovacích tyčí průměru 14 mm a délky 600 mm. Dřevěné stupně budou provedeny z dubových trámů rozměrů 140x100 mm, délky 1 - 1,5 m. Budou zajištěny 2 ks armovacích tyčí průměru 12 mm, délky 600 mm. Prostor za stupni bude dosypán dle potřeby žulovým eluviem (perkem) a ručně zhutněn.

Před instalací budou trámy i fošny impregnovány. **Dubové dřevo je použito z důvodu vyšší životnosti (20 a více let)**, i když jeho cena je vyšší než cena běžného stavebního dřeva, např. smrku.

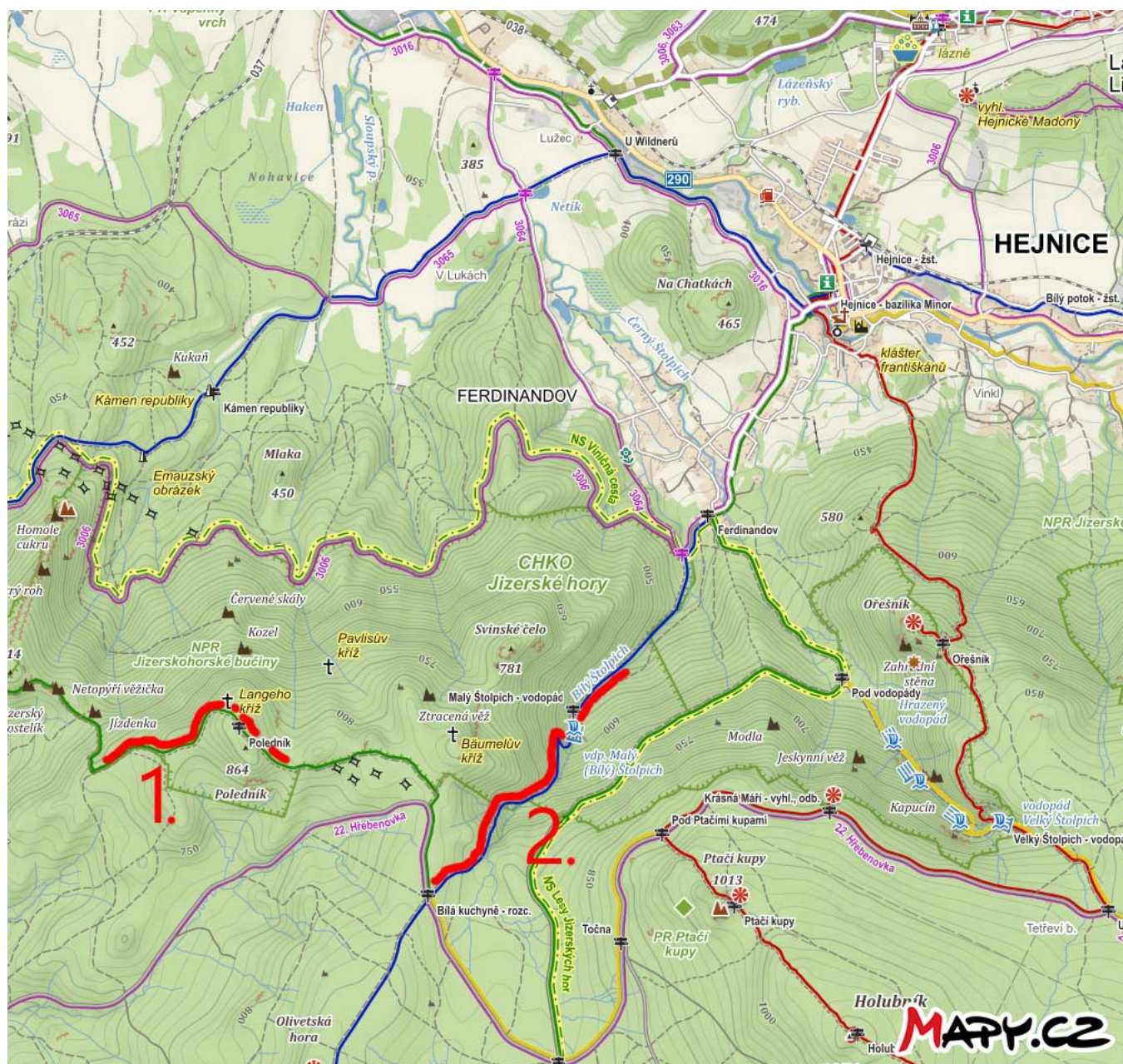
2. Úprava stezky údolím Bílého Štolpichu

Dotčené pozemky: 1224/6, 1226, 1335, 1368 v k.ú. Hejnice

Bude upraven úsek modře značené turistické stezky délky cca 1132 m. Dojde k vybudování, popř. výměně 4 ks dřevěných svodnic, 3 ks kopaných svodnic, 29 ks dřevěných stupňů, 108 m dubových povalových chodníků, bude upraven povrch cesty a narovnány kameny v délce úseku 463 m.

Technické provedení jednotlivých prvků je shodné jako u stezky přes Poledník, některé svodnice budou provedeny jako prosté zemní kopané příkopy.

Orientační mapa

Legenda:

1. Úprava stezky přes Poledník
2. Úprava stezky údolím Bílého Štolpichu

O NADACI

Nadace pro záchranu a obnovu Jizerských hor byla založena v roce 1993 a je dosud jedinou environmentálně zaměřenou Nadací v Libereckém kraji. Zároveň je držitelem certifikátu Známka kvality, která je udělována Fórum dárců ověřeným nadacím. Podnětem ke vzniku bylo plošné odlesnění vrcholových partií a poškození lesů Jizerských hor v důsledku imisní zátěže z tepelných elektráren v Polsku, Německu a Čechách. Při zrodu Nadace sehráli důležitou roli i bývalí ministři životního prostředí Josef Vavroušek, Bedřich Moldan a Ivan Dejmal. Hlavním posláním je podpora obnovy přírodě blízkých a ekologicky stabilnějších lesních ekosystémů a harmonické krajiny. Naplňování tohoto záměru by se neobešlo bez osvětových programů seznamujících

obyvatele s ochranou přírody a s faktem, že smíšený les je sice nákladnější, ale zato stabilnější. **Do obnovy přírodní skladby lesů a podpory ekovýchovy nainvestovala Nadace zatím zhruba 17 mil. Kč.**

Na dobročinné projekty, které pomáhají Jizerským horám a jejich okolí, přispěla nadace **za poslední 2 roky přispěli částkou necelých 3 miliónů Kč.** Díky příspěvkům dárců a sponzorů pomohla například s revitalizací rašelinišť, protipovodňovými projekty, výzkumem chráněné střeve potoční, mezinárodní nocí pro netopýry, Mariánskou sklářskou poutí, řadou ekovýchovných projektů, zprůchodněním toku Smědé, obnovou návštěvnické infrastruktury, výsadbami původních druhů dřevin, knihou Jizerské hory – o lesích, dřevě a ochraně přírody, Kalmanachu 2015 nebo časopisu Krkonoše-Jizerské hory.

CO MŮŽEME NABÍDNOUT

Rozhodnete-li se nás podpořit, **zajistíme významnou propagaci Vaší společnosti** a to ve spojení s projektem, který bude dlouhodobě pomáhat návštěvníkům Jizerských hor. Nabízíme prostor pro Vaše logo v **kalendáři Zaostřeno na Jizerky**, který má již dlouhodobou tradici. I jeho prostřednictvím sháníme další prostředky na naše projekty. Dále bude Vaše společnost uvedena i ve výroční zprávě, na našich internetových stránkách i ve středisku ekologické výchovy na Jizerce.

SOUHRNNÝ ROZPOČET PROJEKTU

<i>Položka</i>	<i>Cena (Kč)</i>
Úprava stezky přes Poledník	368 478,-
Úprava stezky údolím Bílého Štolpichu	658 698,-
Náklady na zhotovení projektové dokumentace a projektové přípravy	65 000,-
Náklady na technický dozor	20 000,-
<i>Celkové náklady bez DPH</i>	<i>1 112 176,-</i>
DPH	233 557,-
<i>Celkové náklady včetně DPH</i>	<i>1 345 733,-</i>

FOTODOKUMENTACE STÁVAJÍCÍHO STAVU

